

ผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมในการควบคุม ความดันโลหิตในผู้สูงอายุ ตำบลชานุมาน อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ

นางณัฐณี ภูมิพันธ์ รพ.สต.โนนสูง

การมีอายุเพิ่มสูงขึ้นยังเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งโรคนี้เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ภาวะดังกล่าวเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตจากภาวะแทรกซ้อน เนื่องจากพฤติกรรมการปฏิบัติตัวที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุ การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค (PMT) ร่วมกับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) มาใช้ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุตำบลชานุมาน อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 27 คน ทำการสุ่มแบบเจาะจงตามคุณสมบัติจากความพร้อมของ อสม. ความสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ไดสมาชิกชุมชนบานโนนสูง จำนวน 13 คน เป็นกลุ่มทดลองและชุมชนบานหินสั่ว จำนวน 14 คน เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรครวมกับการสนับสนุนทางสังคม ระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 12 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนจัดกิจกรรมการจัดการ แบบสัมภาษณ์ และสมุดประจำตัวผู้สูงอายุ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test และ Independent t-test ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจในการควบคุมโรค การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความสามารถในตนเองและความคาดหวังใน ผลลัพธ์ต่อการควบคุมความดันโลหิต การปฏิบัติตนในการควบคุมความดันโลหิตดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) นอกจากนี้ยัง พบว่าระดับความดันโลหิตของกลุ่มทดลองลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการทดลองและน้อยกว่ากลุ่ม เปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยสรุป การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมในการควบคุมความดันโลหิตในผู้สูงอายุ สามารถทำให้ผู้สูงอายุมีการปฏิบัติตนไปในทางที่ดีขึ้นสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชุมชนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้

คำสำคัญ : ควบคุมความดันโลหิตสูง, ผู้สูงอายุ